

## Măsurile fiscal-bugetare cu impact asupra sistemului de asigurări sociale de sănătate introduse prin Legea nr. 141/2025

Prof. univ. dr. Lucian CERNUȘCA

Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad

E-mail: [luciancernusca@gmail.com](mailto:luciancernusca@gmail.com)

### Abstract

*Law No. 141/2025, published in the Official Gazette No. 699 of 25 July 2025, establishes a series of fiscal-budgetary measures aimed at strengthening Romania's long-term financial sustainability. Among the amendments introduced, included in the first set of economic recovery measures, are also those brought to the Fiscal Code regarding social health insurance, issues that will be presented in this article. Thus, the legislator, through the aforementioned law, provides for the imposition of a 10% health contribution (CASS) on certain allowances and aids, exempt from the payment of this contribution until its occurrence, as part of the effort to ensure the budgetary resources necessary for the Single National Health Insurance Fund (FNUASS). Starting August 1, 2025, the beneficiaries of these allowances and aids will receive the amounts reduced by the 10% quota for social health insurance, passing from the category of health insured without own contribution to that of taxpayers insured through CASS payment, similar to employees.*

**Keywords:** Law No. 141/2025, sustainability, social health insurance contribution, allowances and aids, single tax return

**Termeni-cheie:** Legea nr. 141/2025, sustenabilitate, contribuția de asigurări sociale de sănătate, indemnizații și ajutoare, declarația unică

**Clasificare JEL:** K34, I13, M49

**To cite this article:** Cernușca, L. (2025), *Măsurile fiscal-bugetare cu impact asupra sistemului de asigurări sociale de sănătate introduse prin Legea nr. 141/2025*, CECCAR Business Review, N° 8, pp. 57–68, <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2025.08.05>

În Monitorul Oficial nr. 699 din 25 iulie 2025 a fost publicată Legea nr. 141/2025, care stabilește o serie de măsuri fiscal-bugetare menite să consolideze sustenabilitatea financiară a României pe termen lung. Printre modificările introduse în primul pachet de măsuri fiscal-bugetare sunt cuprinse și unele cu impact asupra sistemului de asigurări sociale de sănătate care să asigure sustenabilitatea, serviciile medicale și medicamentele necesare bolnavilor și continuitatea în acordarea acestora.

Legea nr. 141/2025 prevede taxarea unor indemnizații și ajutoare, scutite anterior de plata acestei contribuții, cu o cotă de 10% pentru asigurările sociale de sănătate ca parte a efortului de garantare a resurselor bugetare necesare Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate (FNUASS).

Începând cu data de 1 august 2025, o serie de beneficiari ai asigurării de sănătate vor avea obligația să contribuie în acest sens, ieșind din categoria persoanelor exceptate de la plata CASS. Astfel, sunt eliminate din categoria celor asigurați la sănătate fără plata contribuției următoarele persoane:

### **a) soțul, soția și părinții fără venituri proprii aflați în întreținerea unei persoane asigurate**

Soțul, soția și părinții fără venituri proprii aflați în întreținerea unei persoane asigurate pierd beneficiul asigurării la sănătate de la 1 septembrie 2025 dacă nu se face demersul pentru plata contribuției. Acest mecanism al asigurării la sănătate prin luarea în întreținere a unei persoane fără venituri proprii nu a fost eliminat, ci se modifică începând cu data de 1 august 2025 după cum urmează:

✓ Persoanele fizice care obțin venituri din categoriile prevăzute la art. 155 alin. (1) din Codul fiscal și care datorează CASS pot opta să achite această contribuție și pentru soțul, soția sau părinții fără venituri proprii aflați în întreținerea lor.

✓ Asiguratul care ia în întreținere persoanele prevăzute la art. 224 alin. (1<sup>2</sup>) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, plătește 10% contribuție la sănătate aplicată la șase salarii minime brute pentru fiecare persoană luată în întreținere. Salariul minim de referință pentru acest calcul este cel în vigoare la data de 1 ianuarie a anului depunerii declarației unice, respectiv atunci când se exercită opțiunea de asigurare.

✓ Opțiunea pentru plata contribuției la sănătate pentru persoanele aflate în întreținere se exercită ori când în cursul anului, prin depunerea declarației unice în care se evidențiază CASS datorată. Asigurarea prin depunerea declarației unice garantează dreptul asiguratului de a beneficia de pachetul de bază de servicii medicale în sistemul public, la fel ca oricare altă persoană asigurată prin plata contribuției pentru veniturile proprii. Pentru a reflecta noutățile legate de noul mecanism de plată pentru persoanele aflate în întreținere, ANAF a emis Ordinul nr. 1.929/2025 privind modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 7.015/2024 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului (212) „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”, care se aplică începând cu data de 31 iulie 2025. Această reglementare modifică declarația unică și instrucțiunile de completare a sa. În cuprinsul Secțiunii 2 de la Capitolul II din formular, persoanele fizice care realizează venituri dintre cele prevăzute la art. 155 alin. (1) din Codul fiscal optează pentru plata CASS pentru persoanele aflate în întreținere stipulate la art. 224 alin. (1<sup>2</sup>) din Legea nr. 95/2006.

✓ Suma anuală pentru asigurarea persoanelor aflate în întreținere se plătește obligatoriu în două tranșe: 25% din CASS datorată — la data depunerii declarației unice prin care se exercită opțiunea, iar 75% — până la 25 mai inclusiv a anului următor celui în care s-a exercitat opțiunea.

✓ Asigurarea la sănătate a persoanelor aflate în întreținere este valabilă 12 luni de la data depunerii declarației unice, iar pentru prelungire este necesar să fie transmisă o nouă declarație pentru perioada următoare.

Prin urmare, soțul, soția și părinții fără venituri proprii aflați în întreținerea unei persoane asigurate au două opțiuni pentru a rămâne asigurați în sistemul public de sănătate:

- fie depun în nume propriu declarația unică pentru plata CASS în conformitate cu art. 180 din Codul fiscal, completând lit. E a Secțiunii 1 de la Capitolul II din formular;
- fie prin contribuția întreținătorului, acesta achitând CASS pentru persoana întreținută potrivit art. 182<sup>1</sup> din Codul fiscal, prin completarea Secțiunii 2 de la Capitolul II din declarația unică.

În ambele cazuri, CASS este de 2.430 lei/an, plătită în două tranșe, de 25% și, respectiv, 75%.

Versiunea actuală a formularului 112, modificată prin Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, al președintelui Casei Naționale de Pensii Publice, al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al președintelui Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă nr. 2.066/248/1.377/3.103/2025, nu mai cuprinde nicio referire la persoanele coasigurate, aceasta reprezentând o confirmare în plus că entitatea unde este angajat întreținătorul nu are obligația de a plăti CASS pentru soțul/soția/părinții fără venituri proprii aflați în întreținerea acestuia.

### **Exemplul 1**

Marcel este angajat la societatea X și o are în întreținere pe soția sa.

*Ne propunem să prezentăm modalitățile prin care persoana fără venituri aflată în întreținere poate obține calitatea de asigurat în sistemul public de sănătate.*

Soția lui Marcel, Maria, poate obține calitatea de asigurat în sistemul public de sănătate exclusiv prin depunerea declarației unice prin următoarele două modalități:

1. Maria optează la data de 1 septembrie, în Capitolul II din declarația unică aferentă anului 2025, pentru plata CASS și completează formularul după cum urmează:

**CAPITOLUL II. DATE PRIVIND CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ DE CĂTRE PERSOANELE FIZICE CARE OPTEAZĂ PENTRU PLATA CONTRIBUȚIEI PENTRU ANUL 2025**

**SECȚIUNEA 1. Date privind CASS datorată de către persoanele fizice care optează pentru plata CASS potrivit art. 180 din Codul fiscal**

Declar că optez pentru plata CASS și mă încadrez în una din următoarele situații:

E. Sunt persoană fără venituri

|                                |            |
|--------------------------------|------------|
| 1. Bază de calcul al CASS      | 24.300 lei |
| 2. CASS datorată (rd. 1 x 10%) | 2.430 lei  |

2. Prin contribuția întreținătorului conform art. 182<sup>1</sup> din Codul fiscal, introdus prin Legea nr. 141/2025, în sensul că Marcel optează la data de 1 septembrie, în Capitolul II din declarația unică aferentă anului 2025, pentru plata CASS și completează formularul după cum urmează:

**CAPITOLUL II. DATE PRIVIND CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ DE CĂTRE PERSOANELE FIZICE CARE OPTEAZĂ PENTRU PLATA CONTRIBUȚIEI PENTRU ANUL 2025**

**SECȚIUNEA 2. Date privind CASS datorată de către persoanele fizice pentru persoanele aflate în întreținere potrivit art. 182<sup>1</sup> din Codul fiscal**

Declar că optez pentru plata CASS pentru:

|           |   |         |   |
|-----------|---|---------|---|
| Soț/Soție | x | Părinte | - |
|-----------|---|---------|---|

Nume

Prenume

|                                |            |
|--------------------------------|------------|
| 1. Bază de calcul al CASS      | 24.300 lei |
| 2. CASS datorată (rd. 1 x 10%) | 2.430 lei  |

Contribuția la sănătate, în sumă de 2.430 lei, se achită în două tranșe, astfel:

- 25% (608 lei) la momentul depunerii declarației unice;
- 75% (1.822 lei) până la termenul prevăzut de Codul fiscal, respectiv 25.05.2026.

Asigurarea în sistemul public de sănătate este valabilă 12 luni începând cu data depunerii declarației unice (1 septembrie 2025), oferindu-i astfel Mariei dreptul la pachetul de servicii medicale de bază.

**b) persoanele persecutate din motive politice de către regimul comunist (drepturi bănești stabilite prin Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 51/1993, cu modificările ulterioare, Legea nr. 44/1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 309/2002, cu modificările și completările ulterioare) și persoanele prevăzute de Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare**

**c) persoanele fizice care se află în concedii medicale pentru incapacitate temporară de muncă, excep-  
tând bolnavii cu afecțiuni oncologice beneficiari de programe naționale de sănătate, până la vindecarea  
respectivei afecțiuni, în condițiile prevăzute de Legea nr. 293/2022 pentru prevenirea și combaterea cancerului,  
cu modificările și completările ulterioare**

Legea nr. 141/2025 a adus o modificare importantă Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește modalitatea de calcul al indemnizației pentru concedii medicale. Astfel, începând cu data de 1 august 2025, cuantumul brut lunar al indemnizației pentru concediile medicale acordate în caz de boli obișnuite sau accidente produse în afara muncii nu va mai fi calculat cu un procent unic (75% din baza de calcul), ci diferă în funcție de durata episodului de boală.

Baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate prevăzute la art. 2 din OUG nr. 158/2025 se determină ca medie a veniturilor brute lunare din ultimele șase din cele 12 luni din care se constituie stagiul de asigurare, până la limita a 12 salarii minime brute lunar, în temeiul cărora se calculează contribuția asiguratorie pentru muncă.

Astfel, referitor la concediile medicale pentru boală obișnuită (codul de indemnizație — 01), procentul aplicat se determină după cum urmează:

- 55% asupra bazei de calcul stabilite conform art. 10 din OUG nr. 158/2005 pentru episoade de boală de până la șapte zile;
- 65% asupra bazei de calcul stabilite conform art. 10 din OUG nr. 158/2005 pentru episoade de boală cuprinse între opt și 14 zile;
- 75% asupra bazei de calcul stabilite conform art. 10 din OUG nr. 158/2005 pentru episoade de boală de peste 15 zile.

Cuantumul brut al indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă pentru bolile cardiovasculare se determină prin aplicarea a 75% asupra bazei de calcul stabilite conform art. 10 din OUG nr. 158/2025.

Precizăm faptul că nu vor fi afectate de prevederile Legii nr. 141/2025 indemnizațiile pentru accidentele de muncă și boli profesionale, indemnizațiile de maternitate, cele pentru îngrijirea copilului bolnav sau a pacien-  
tului cu afecțiuni oncologice, respectiv cele de risc maternal.

Pentru concediile medicale eliberate în cadrul unui episod de boală pentru care certificatele de concediu medical inițiale au fost eliberate până la data de 1 august 2025 se aplică dispozițiile legale în vigoare la data eliberării certificatelor de concediu medical inițiale.

Începând cu 1 august 2025, asistăm la noi prevederi privind modalitatea de calcul al indemnizațiilor pentru concediul medical, ca urmare a modificării OUG nr. 158/2005 prin Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 522/1.026/2025. Ordinul comun aduce în discuție noțiunea de *episod de boală*, respectiv numărul de zile consecutive acoperite de certificate medicale pentru aceeași afecțiune, indiferent dacă zilele sunt consemnate într-un singur certificat medical sau în mai multe certificate, succesive.

După art. 30 din Normele de aplicare a OUG nr. 158/2005 se introduce un nou articol, 30<sup>1</sup>, care stipulează că, în aplicarea art. 17 din această reglementare, cuantumul brut lunar al indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă provocată de boli obișnuite sau accidente în afara muncii se determină raportat la fiecare episod de boală și în funcție de totalul zilelor de concediu medical acordate pentru fiecare episod de boală.

## Exemplul 2

O salariată este în concediu medical în perioada 04–07.08.2025 pentru o boală obișnuită (cod 01). Venitul brut lunar în intervalul februarie–iulie 2025 se prezintă după cum urmează:

| Luna      | Venit brut (lei) | Luna  | Venit brut (lei) |
|-----------|------------------|-------|------------------|
| Februarie | 5.000            | Mai   | 5.032            |
| Martie    | 5.000            | Iunie | 5.156            |
| Aprilie   | 5.000            | Iulie | 5.000            |

În luna august, angajata are un salariu de bază (încadrare) de 5.000 lei. Aceasta are doi copii minori în întreținere înscriși într-o unitate de învățământ acreditată.

*Ne propunem să determinăm indemnizația de concediu medical și salariul net pe luna august 2025.*

| Luna         | Zile lucrătoare | Zile lucrate | Venit brut (lei) |
|--------------|-----------------|--------------|------------------|
| Februarie    | 20              | 20           | 5.000            |
| Martie       | 21              | 21           | 5.000            |
| Aprilie      | 20              | 20           | 5.000            |
| Mai          | 21              | 21           | 5.032            |
| Iunie        | 20              | 20           | 5.156            |
| Iulie        | 23              | 23           | 5.000            |
| <b>Total</b> |                 | <b>125</b>   | <b>30.188</b>    |

Media zilnică a indemnizației de concediu medical =  $30.188 \text{ lei} / 125 \text{ zile} = 241,504 \text{ lei}$

Indemnizația brută de concediu medical =  $241,504 \text{ lei} \times 4 \text{ zile} \times 55\% = 531 \text{ lei}$

Salariul net pe luna august 2025 se prezintă după cum urmează:

- lei -

|                                        |                                                                                                                     |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Salariu de bază                        | 5.000 lei                                                                                                           |
| Zile lucrătoare                        | 20                                                                                                                  |
| Zile lucrate                           | 16                                                                                                                  |
| Indemnizație de concediu brută         | 531 lei                                                                                                             |
| Venit brut realizat                    | $5.000 \text{ lei} / 20 \text{ zile} \times 16 \text{ zile} + 531 \text{ lei} = 4.531 \text{ lei}$                  |
| CAS                                    | $4.531 \text{ lei} \times 25\% = 1.133 \text{ lei}$                                                                 |
| CASS                                   | $4.531 \text{ lei} \times 10\% = 453 \text{ lei}$                                                                   |
| Deducere personală de bază             | 1.013 lei                                                                                                           |
| Deducere personală suplimentară        | 200 lei                                                                                                             |
| Baza de calcul al impozitului pe venit | $4.531 \text{ lei} - 1.133 \text{ lei} - 453 \text{ lei} - 1.013 \text{ lei} - 200 \text{ lei} = 1.732 \text{ lei}$ |
| Impozit pe venit                       | $1.732 \text{ lei} \times 10\% = 173 \text{ lei}$                                                                   |
| Rest de plată                          | $4.531 \text{ lei} - 1.133 \text{ lei} - 453 \text{ lei} - 173 \text{ lei} = 2.772 \text{ lei}$                     |

Normele pentru aplicarea noilor reguli de calcul al indemnizației de concediu medical pentru boli obișnuite aprobate prin Ordinul ministrului sănătății și al președintelui CNAS nr. 522/1.026/2025 vin cu o serie de clarificări privind modalitatea de determinare a procentului de indemnizație în situațiile în care pentru același episod de boală avem două sau mai multe certificate medicale succesive. Astfel, în acest ordin este stipulat faptul că numărul de zile rezultat din certificatul de concediu medical inițial se adună cu numărul de zile rezultat din certificatul/certificatele de concediu medical acordat(e) în continuare, iar în funcție de numărul de zile total rezultat se aplică asupra bazei de calcul procentul corespunzător pentru zilele aferente întregului episod de boală.

### Exemplul 3

În anul 2025, un salariat primește concediu medical pentru o boală obișnuită (cod 01) după cum urmează:

- 4 zile în perioada 22–25.09;
- 3 zile în perioada 06–08.10 și în continuare 5 zile în perioada 09–13.10 , respectiv 4 zile în perioada 14–17.10;
- 7 zile în perioada 04–10.11 și în continuare 10 zile în perioada 11–20.12.

*Ne propunem să determinăm procentul aplicat asupra bazei de calcul pentru toată perioada episodului de boală.*

| Episod de boală                              | Septembrie | Octombrie       | Decembrie |
|----------------------------------------------|------------|-----------------|-----------|
| Certificat de concediu medical inițial       | 4 zile     | 3 zile          | 7 zile    |
| Certificat de concediu medical în continuare | -          | 5 zile + 4 zile | 10 zile   |
| Total                                        | 4 zile     | 12 zile         | 17 zile   |
| Procent aplicat asupra bazei de calcul       | 55%        | 65%             | 75%       |

Ordinul ministrului sănătății și al președintelui CNAS nr. 522/1.026/2025 stipulează faptul că, în situația în care pe parcursul unui episod de boală certificatul inițial se acordă la sfârșitul lunii și acesta este urmat de un certificat medical în continuare în luna următoare, care conduce la majorarea numărului de zile aferent aceluiași episod de boală și implicit la majorarea procentului aplicat asupra bazei de calcul, indemnizația pentru concediul medical se recalculează.

#### Exemplul 4

În anul 2025, un salariat primește 6 zile de concediu medical la finalul lunii octombrie (26–31.10), care este prelungit de medic cu încă 13 zile în luna noiembrie (01–13.11) pentru aceeași afecțiune (boală obișnuită — cod 01).

*Ne propunem să determinăm procentul recalculat aplicat asupra bazei de calcul pentru toată perioada episodului de boală.*

| Episod de boală                                                                             | Octombrie                                                                                                                                                                      | Noiembrie     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Certificat de concediu medical inițial                                                      | 6 zile                                                                                                                                                                         | -             |
| Certificat de concediu medical în continuare                                                | -                                                                                                                                                                              | 13 zile       |
| Procent aplicat asupra bazei de calcul                                                      | 55%                                                                                                                                                                            | Ar trebui 65% |
| Total zile pentru care se aplică recalcularea                                               | 6 zile + 13 zile = 19 zile                                                                                                                                                     |               |
| Procent recalculat aplicat asupra bazei de calcul pentru toată perioada episodului de boală | Rezultă că se aplică un procent recalculat de 75% pentru toată perioada episodului de boală, inclusiv pentru indemnizația aferentă certificatului de concediu medical inițial. |               |

Prin reglementările de mai sus, legiuitorii au urmărit o mai bună corelare între durata în care angajatul este absent din motive medicale și nivelul sprijinului financiar acordat, cu accent pe situațiile care presupun o recuperare mai îndelungată a persoanei cu afecțiuni medicale.

Ministerul Sănătății și Casa Națională de Asigurări de Sănătate au emis la finalul lunii august 2025 două ordine care au în vedere punerea în aplicare a unor prevederi din primul pachet de măsuri fiscal-bugetare prevăzut în Legea nr. 141/2025. Astfel, Ordinul nr. 824/1.370/2025 vine să completeze lista serviciilor medicale ce stau la baza acordării tratamentului furnizat bolnavilor neasigurați în cadrul unor programe de sănătate curative, iar Ordinul nr. 839/1.372/2025 stipulează, în baza notei de fundamentare, că pacienții neasigurați cu afecțiuni incluse în programele naționale de sănătate beneficiază până la data de 1 ianuarie 2026 de serviciile medicale spitalicești cuprinse în pachetul de servicii medicale de bază suportate din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, prezentând și detalii privind înregistrarea și raportarea acestora.



**d) persoanele fizice care au calitatea de pensionari, pentru veniturile din pensii ce depășesc suma de 3.000 lei lunar inclusiv**

Persoanele fizice care obțin venituri din pensii au calitatea de contribuabili la sistemul asigurărilor sociale de sănătate și datorează CASS la bugetul de stat pentru suma care depășește plafonul lunar de 3.000 lei, această contribuție fiind reținută la sursă lunar de către casele de pensii. Important de menționat este faptul că CASS se aplică doar la partea ce depășește 3.000 lei, și nu la pensia brută. Modificarea prevăzută de Legea nr. 141/2025 este valabilă pe perioada 01.08.2025–31.12.2027.

Venitul impozabil lunar din pensii se stabilește prin deducerea din venitul din pensie a sumei neimpozabile lunare de 3.000 lei și, după caz, a contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate potrivit prevederilor titlului V „Contribuții sociale obligatorii” din Codul fiscal. Măsura se aplică și în cazul veniturilor din pensii obținute din străinătate, iar în această situație plata CASS este efectuată direct de persoana care încasează pensia din străinătate, odată cu depunerea anuală a declarației unice, până la termenul de 25 mai a anului următor încasării pensiei.

**Exemplul 5**

Un pensionar are în luna septembrie 2025 o pensie brută de 5.250 lei.

*Ne propunem să calculăm pensia netă încasată de pensionar.*

i) Calculul CASS:

Diferență față de plafon = 5.250 lei – 3.000 lei = 2.250 lei

CASS = 2.250 lei x 10% = 225 lei

ii) Calculul impozitului pe venitul din pensie:

Sumă impozabilă = 5.250 lei – 3.000 lei – 225 lei = 2.025 lei

Impozit pe venit = 2.025 lei x 10% = 202,5 lei (203 lei rotunjit)

Pensie netă încasată = 5.250 lei – 225 lei – 203 lei = 4.822 lei

Măsura adoptată prin Legea nr. 141/2025 vizează nu doar pensiile publice (Pilonul I), ci și pensiile private (Pilonul II), facultative (Pilonul III) și ocupaționale (Pilonul IV). Sub incidența acestor modificări intră și pensiile primite de contribuabilii pensionari din străinătate.

**Exemplul 6**

Un participant la Pilonul II de pensii retrage 30% din activul acumulat într-o singură tranșă la împlinirea condițiilor legale de retragere. Restul banilor îi vor fi distribuiți lunar pe o perioadă de 8 ani. Valoarea contribuției totale nete este de 33.000 lei, iar câștigul din fondul de pensii, de 15.000 lei.

*Ne propunem să determinăm suma pe care o primește persoana fizică în contul bancar aferentă primei tranșe și următoarele distribuții lunare pe o perioadă de 8 ani.*

Valoarea contribuției totale nete = 33.000 lei

Câștig din fondul de pensii = 15.000 lei

Total activ = 33.000 lei + 15.000 lei = 48.000 lei

Tranșa I = 48.000 lei x 30% = 14.400 lei

CASS se raportează la valoarea de 14.400 lei, din care se scad 3.000 lei, deoarece sub acest plafon nu se plătește contribuția la sănătate.

$$\text{CASS} = (14.400 \text{ lei} - 3.000 \text{ lei}) \times 10\% = 1.140 \text{ lei}$$

$$30\% \text{ din câștigul din fondul de pensii} = 15.000 \text{ lei} \times 30\% = 4.500 \text{ lei}$$

Pentru prima tranșă, impozitul pe venit se raportează la câștigul de 4.500 lei. Astfel, din suma de 4.500 lei se scade plafonul de 3.000 lei și CASS de 1.140 lei.

$$\text{Baza de calcul al impozitului pe venit} = 4.500 \text{ lei} - 3.000 \text{ lei (plafon neimpozabil)} - 1.140 \text{ lei (CASS)} = 360 \text{ lei}$$

$$\text{Impozit pe venit} = 360 \text{ lei} \times 10\% = 36 \text{ lei}$$

Din totalul activului aferent primei tranșe, de 14.400 lei, se scad 1.176 lei (CASS de 1.140 lei și impozit de 36 lei). Astfel, suma pe care o primește pensionarul în contul bancar aferentă primei tranșe este de 13.224 lei. Aceasta se reduce cu comisioanele bancare practicate de unitatea bancară pentru fiecare impozit/CASS/tranșă plătit(ă) lunar.

$$\text{Total aferent următoarelor tranșe lunare (8 ani x 12 luni)} = 48.000 \text{ lei} - 14.400 \text{ lei} = 33.600 \text{ lei}$$

Suma pe care o primește pensionarul în contul bancar aferentă fiecărei tranșe este de 350 lei (33.600 lei / 96 luni). În această situație, pentru că valoarea nu depășește plafonul impus, nu se va plăti CASS și nici impozit pe venit. Pensionarul va primi lunar în contul bancar 350 lei.

În ceea ce privește obținerea de venituri din drepturi de proprietate intelectuală, prevederile referitoare la CASS conform art. 154 alin. (1) lit. h<sup>1</sup>) din Codul fiscal s-au modificat prin Legea nr. 141/2025. Astfel, începând cu data de 1 august 2025, exceptarea de la plata CASS se extinde și la persoanele fizice care realizează venituri din pensii, nu doar venituri din salarii și asimilate salariilor, pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală. Prin urmare, se introduce o condiție alternativă (și/sau), fiind suficient ca persoana fizică să aibă venituri din salarii și asimilate salariilor sau din pensii, ori ambele.

**e) persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj sau, după caz, de alte drepturi de protecție socială care se acordă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii, pentru aceste drepturi bănești**

În conformitate cu art. 5 pct. VII din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, indemnizația de șomaj este o compensație parțială a veniturilor asiguratului ca urmare a pierderii locului de muncă sau a veniturilor absolvenților instituțiilor de învățământ care nu s-au putut încadra în muncă.

Potrivit art. 39 alin. (2) din această reglementare, cuantumul indemnizației de șomaj este o sumă acordată lunar și în mod diferențiat, în funcție de stagiul de cotizare, care se calculează pe baza valorii indicatorului social de referință (ISR). ISR în vigoare la data stabilirii acestuia este de 660 de lei pentru persoanele cu un stagiu de cotizare de cel puțin un an. În plus, se adaugă o sumă suplimentară calculată prin aplicarea asupra mediei veniturilor care constituie baza de calcul al indemnizației de șomaj pe ultimele 12 luni în care s-a realizat stagiul de cotizare a unei cote procentuale diferențiate în funcție de acest stagiu, astfel:

- 3% pentru persoanele cu un stagiu de cotizare de cel puțin trei ani;
- 5% pentru persoanele cu un stagiu de cotizare de cel puțin cinci ani;
- 7% pentru persoanele cu un stagiu de cotizare de cel puțin 10 ani;
- 10% pentru persoanele cu un stagiu de cotizare de cel puțin de 20 de ani.

Precizăm faptul că valoarea indicatorului social de referință va rămâne neschimbată și în anul 2026, potrivit măsurilor fiscal-bugetare adoptate prin Legea nr. 141/2025.



Alin. (4) al art. 39 din Legea nr. 76/2002 prevede că, în cazul persoanelor care au fost asigurate în baza unui contract de asigurare pentru șomaj, la determinarea sumei calculate prin aplicarea unei cote procentuale diferențiate în funcție de stagiul de cotizare, prevăzută la alin. (2) lit. b), se va avea în vedere venitul lunar declarat în contractul de asigurare pentru șomaj.

Indemnizația de șomaj li se acordă șomerilor prevăzuți la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 76/2002, pe perioade stabilite diferențiat, în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează:

- șase luni pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin un an;
- nouă luni pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin cinci ani;
- 12 luni pentru persoanele cu un stagiul de cotizare mai mare de 10 ani.

### Exemplul 7

O persoană fizică ce a intrat în șomaj începând cu data de 01.09.2025 a lucrat 6 ani la o companie din domeniul textil, unde în ultimele 12 luni de muncă a avut o medie a salariilor brute de 6.800 lei.

*Ne propunem să calculăm indemnizația de șomaj.*

Indemnizația de șomaj se calculează astfel:

ISR = 660 lei (în anul 2025)

Media salariilor brute în ultimele 12 luni de muncă = 6.800 lei

Coeficient de vechime = 5% (pentru un stagiul de cotizare de cel puțin 5 ani)

Indemnizația de șomaj lunară = 660 lei + 6.800 lei x 5% = 1.000 lei

Începând cu data de 01.08.2025, beneficiarii indemnizațiilor de șomaj vor primi sumele diminuate cu cota de 10% pentru asigurările sociale de sănătate, trecând de la categoria asiguraților fără contribuție proprie la cea a contribuabililor obișnuiți.

Suma netă primită de persoana fizică = 1.000 lei – 1.000 lei x 10% = 900 lei

Acest ajutor de șomaj, în valoare netă de 900 lei, îi va fi acordat în fiecare lună, pentru o perioadă maximă de 9 luni.

Absolvenții de studii liceale/postliceale/universitare care nu își găsesc un loc de muncă în cel mult 60 de zile de la finalizarea studiilor beneficiază de dreptul de a solicita indemnizația de șomaj în conformitate cu prevederile Legii nr. 76/2002. Valoarea indemnizației lunare primite de aceștia reprezintă o sumă fixă, respectiv 50% din valoarea indicatorului social de referință, adică 330 lei. În vederea obținerii ajutorului de la bugetul de stat, absolvenții fără loc de muncă trebuie să se înregistreze la AJOFM din localitatea/zona în care își au domiciliul, în cel mult 60 de zile calendaristice de la absolvirea studiilor, iar ajutorul de la stat se va primi timp de șase luni, calculate de la momentul în care se termină perioada de 60 de zile.

### **f) persoanele care se află în concediu de acomodare potrivit Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare**

Persoanele care iau în adopție un copil au dreptul la un concediu de acomodare de până la doi ani, însoțit de o indemnizație lunară. Cuantumul indemnizației de acomodare lunare este de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii doi ani anteriori datei emiterii hotărârii judecătorești de încredințare în vederea adopției. Cuantumul indemnizației lunare nu poate fi mai mic decât suma rezultată prin aplicarea unui coeficient de multiplicare de 3,4 la valoarea indicatorului social de referință, iar cuantumul maxim al acesteia nu poate depăși 8.500 lei, conform art. 50 alin. (1<sup>1</sup>) din Legea nr. 273/2004. Ținând seama de faptul că valoarea

ISR în anul 2025 este de 660 lei, indemnizația de acomodare se situează între 2.244 lei și 8.500 lei. Începând cu data de 1 august 2025, beneficiarii acestor indemnizații de adopție lunare vor primi sumele diminuate cu 10% pentru CASS, trecând de la categoria asiguraților în sistemul public de sănătate fără contribuție proprie la cea a contribuabililor obișnuiți.

**g) persoanele care se află în concediu pentru creșterea copilului potrivit prevederilor art. 2 și 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare, pentru drepturile bănești acordate pe baza acestei reglementări**

Potrivit OUG nr. 111/2010, persoanele salariate din România care în ultimul an anterior datei nașterii copilului au realizat timp de 12 luni venituri din salarii, venituri din activități independente sau venituri din activități agricole supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Codului fiscal pot beneficia opțional de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la doi ani, respectiv trei ani în cazul copilului cu handicap, precum și de o indemnizație lunară. Aceasta este de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii doi ani anteriori nașterii copilului, valoarea sa minimă neputând fi mai mică decât valoarea obținută prin aplicarea coeficientului de 2,5 asupra ISR (1.650 lei), iar valoarea maximă fiind de 8.500 lei.

Începând cu data de 1 august 2025, beneficiarii acestor indemnizații lunare pentru creșterea copilului vor primi sumele diminuate cu 10% pentru CASS, trecând de la categoria asiguraților în sistemul public de sănătate fără contribuție proprie la cea a contribuabililor obișnuiți. Astfel, indemnizația maximă netă este de 7.650 lei (8.500 lei – 850 lei), iar indemnizația minimă netă, de 1.486 lei (1.651 lei – 165 lei).

Important de reținut este faptul că, în situația în care o persoană obține venituri atât în România, cât și în statele în care se aplică Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, iar perioadele de activitate nu se suprapun, vor fi luate în considerare atât veniturile realizate în țara noastră, cât și cele obținute din celelalte state, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 164/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor.

**h) personalul monahal al cultelor religioase recunoscute, aflat în evidența Secretariatului de Stat pentru Culte**

**i) ajutorul de incluziune și ajutorul pentru familia cu copii acordate potrivit Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare**

Legea nr. 196/2016 reglementează venitul minim de incluziune (VMI), beneficiu de asistență socială acordat familiilor și persoanelor singure aflate în situație de dificultate în scopul prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială.

Art. 3 alin. (2) din acest act normativ prevede că venitul minim de incluziune se compune din una sau mai multe dintre următoarele categorii de ajutoare financiare: ajutor de incluziune sau ajutor pentru familia cu copii. Nivelul venitului minim de incluziune, respectiv al componentelor acestuia, se majorează anual, din oficiu, începând cu luna martie a fiecărui an, cu rata medie anuală a inflației din anul precedent. Acest indicator este comunicat de Institutul Național de Statistică.

VMI li se acordă persoanelor singure/familiilor care obțin un venit net calculat în conformitate cu legea mai mic de sau egal cu nivelurile maxime stabilite prin lege pentru fiecare dintre cele două componente:

- pentru ajutorul de incluziune, nivelul maxim al venitului net trebuie să fie de 366 lei/persoană, respectiv de 533 lei în cazul persoanei singure cu vârsta de cel puțin 65 de ani;
- pentru ajutorul pentru familia cu copii, nivelul maxim al venitului net trebuie să fie de 930 lei/membru de familie. (Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, n.d.)

Începând cu data de 1 august 2025, sumele primite de beneficiarii acestor indemnizații se diminuează cu 10% reprezentând CASS. Reținerea pentru asigurările sociale de sănătate se va face automat din veniturile obținute, fără să fie necesar vreun demers din partea contribuabilului. Pentru categoriile de persoane precizate mai sus, cu excepția persoanelor aflate în întreținere, plătitorii de venituri sunt obligați să stabilească, să rețină, să declare în formularul 112 și să achite CASS. Declararea și plata contribuției se fac lunar, până la data de 25 a lunii următoare plății veniturilor.

Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, al președintelui Casei Naționale de Pensii Publice, al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al președintelui Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă nr. 2.066/248/1.377/3.103/2025 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 112 „Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate” modifică acest formular și instrucțiunile de completare în scopul punerii în aplicare a schimbărilor care au intrat în vigoare la data de 1 august 2025 privind lista persoanelor fizice care datorează CASS și regulile referitoare la concediile medicale pentru boli obișnuite. Noua versiune a formularului 112 este utilizată începând cu declararea veniturilor aferente lunii august 2025, aceasta însemnând că prima sa depunere de către plătitorii de venituri este la data de 25 septembrie 2025.

În cazul persoanelor aflate în întreținere se utilizează declarația unică, adaptată deja de ANAF conform noutăților legate de asigurările sociale de sănătate prin Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.929/2025.

Asistăm la schimbarea regulilor în ceea ce privește plata opțională a CASS în cazul persoanelor fizice prevăzute la art. 180 alin. (1) din Codul fiscal. Astfel, dacă acestea optează pentru plata CASS după data de 1 august 2025, plata contribuției datorate potrivit art. 180 alin. (2) se va efectua în două tranșe, și nu în una singură, în felul următor:

- 25% la data depunerii declarației unice prin care se exercită opțiunea;
- 75% până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui în care s-a exercitat opțiunea.

Practic, după noile reguli, începând cu 1 august 2025, în cazul opțiunii pentru CASS din Capitolul II din declarația unică, se achită un sfert din valoarea rezultată prin aplicarea cotei de 10% asupra a șase salarii minime brute în vigoare la data de 1 ianuarie a anului pentru care se datorează contribuția (608 lei), iar restul (1.822 lei) se plătește oricând până la termenul de 25 mai 2026 inclusiv.

Înainte de această modificare introdusă prin Legea nr. 141/2025, Codul fiscal stipula că termenul de plată a acestei obligații fiscale este 25 mai inclusiv a anului următor celui în care contribuabilul și-a exercitat opțiunea. Practic, plata putea fi făcută într-o singură tranșă direct în anul următor exercitării opțiunii. Totodată, legea menționată vine cu o precizare expresă referitoare la persoanele fizice care și-au exprimat opțiunea pentru plata CASS în Capitolul II din declarația unică până la data de 31 iulie 2025 inclusiv, a căror situație rămâne neschimbată: „În cazul persoanelor fizice care au optat, până la data de 31 iulie 2025 inclusiv, pentru plata contribuției de asigurări sociale de sănătate potrivit prevederilor art. 180, termenul de plată este cel în vigoare la data exercitării opțiunii, respectiv 25 mai 2026.”

## Bibliografie

1. Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (n.d.), *Venitul minim de incluziune*, <https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/2-uncategorised/7122-20231208-vmi-ghid-plian-poster?showall=1#:~:text=Pentru%20ajutorul%20de%20incluziune%2C%20nivelul,930%20lei%2Fmembru%20de%20familie.>
2. Hotărârea Guvernului nr. 1.506/2024 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.185/28.11.2024.

3. Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, publicată în Monitorul Oficial nr. 103/06.02.2002, cu modificările și completările ulterioare.
4. Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată în Monitorul Oficial nr. 739/23.09.2016, cu modificările și completările ulterioare.
5. Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată în Monitorul Oficial nr. 652/28.08.2015, cu modificările și completările ulterioare.
6. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 688/10.09.2015, cu modificările și completările ulterioare.
7. Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, publicată în Monitorul Oficial nr. 882/03.11.2016, cu modificările și completările ulterioare.
8. Legea nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial nr. 699/25.07.2025, cu modificările ulterioare.
9. Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 522/1.026/2025 pentru completarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 15/2018/1.311/2017, publicat în Monitorul Oficial nr. 717/01.08.2025.
10. Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 824/1.370/2025 pentru completarea Ordinului ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 1.857/441/2023 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 521/2023 pentru aprobarea pachetelor de servicii și a Contractului-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale, în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate, publicat în Monitorul Oficial nr. 800/28.08.2025.
11. Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 839/1.372/2025 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății publice și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 1.782/576/2006 privind înregistrarea și raportarea statistică a pacienților care primesc servicii medicale în regim de spitalizare continuă și spitalizare de zi, publicat în Monitorul Oficial nr. 807/29.08.2025.
12. Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.929/2025 privind modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 7.015/2024 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului (212) „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”, publicat în Monitorul Oficial nr. 713/31.07.2025.
13. Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, al președintelui Casei Naționale de Pensii Publice, al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al președintelui Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă nr. 2.066/248/1.377/3.103/2025 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 112 „Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate”, publicat în Monitorul Oficial nr. 800 bis/28.08.2025.
14. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.074/29.11.2005, cu modificările și completările ulterioare.
15. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 830/10.12.2010, cu modificările și completările ulterioare.
16. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.173/07.12.2022.
17. Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 166/30.04.2004.